

A

A MAGYARKANIZSAI KÖZSÉGI

POLGÁRI FIÜISKOLA

ÉRTESITŐJE

AZ 1903|1904. TANÉVRŐL.

XI. ÉVFOLYAM.

ÖSSZEÁLLITOTTA:

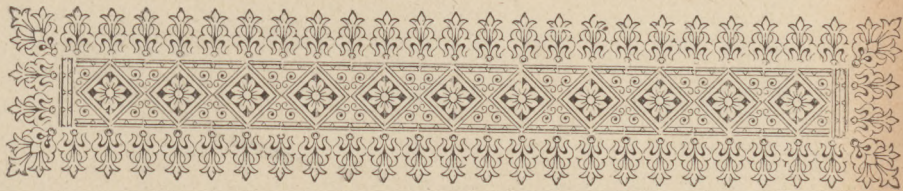
DÉGAY KÁLMÁN,

IGAZGATÓ.

Patiz

I.

Iskolai felügyelet.

A) Az 1903—904 ik évben.

A nagyméltóságú magy. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztérium főfelügyeleti jogát Gräff Nikáz, kir. tanfelügyelő úr által gyakorolja.

Segédtanfelügyelő : Dr. Dudás Gyula.

A tanfelügyelőség székhelye : Zombor.

A közvetlen felügyeletet a polg. közs. iskolaszék gyakorolja, melynek :

a) Elnöksége :

Tóth József, birtokos, elnök ;

Polg. Tanács ~~Herezeg Ede~~, magánzó, alelnök ;

Popovits György, közs. I. biró, gondnok ;

Dégay Kálmán, polg. isk. igazgató, jegyző ;

b) Hivatalból tagjai :

Márton Mátyás, prépost, róm. kath. lelkész ;

Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész ;

Dr. Rosenberg Ede, rabbi ;

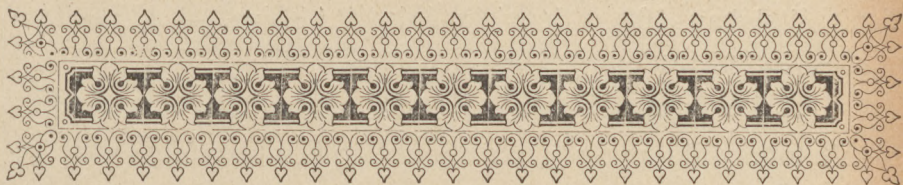
c) *Választott tagjai:*

Csuka Sándor, közs. mérnök ;
Huszágh István, közs. jegyző ;
Dr. Király Sándor, ügyvéd ;
Laczkovics Károly, közs. jegyző ;
Losonczi János, pénztáros ;
Lóbl Nagy János, gazdálkodó ;
Nagy János Schöbel Gyula, arm. társ. jegyző ;
Szilágyi Antal, kereskedő ;
Tripolszky József, gyógyszerész ;
Vinczer Ferencz, iparos ;
Weiszberger Ignác, birtokos, takarékp. igazgató.

d) *Póttagjai:*

Bata Miklós, gazdálkodó ;
Bata Vincze, gazdálkodó ;
Lungovics Mihály, kereskedő ;

II.

Tanító-testület.

Dégay Kálmán igazgató, az I. oszt. helyettes főnöke; tanította a II. III. és IV. osztályban a számtant heti 7 órán, a IV. osztályban a mértant heti 2 órán, ugyanott a természettant heti 3 órán, az I. II. és III. osztályban a természetrajzot heti 9 órán, mind a négy osztálynak a tornát és az éneket heti 2—2 órán, összesen heti 25 órán. — A szám- és mértani, továbbá a természettani és tornai taneszközöknek őre volt. — Képesítése mennyiségtan- természettudományi és tornatanári. — Tanít általában 16 év óta, iskolánknál 11 éve.

Katona Sándor, a II. osztály főnöke; tanította a II. III. és IV. osztályban a német nyelvet heti 7 órán, a földrajzot mind a négy osztályban heti 8 órán, a történelmet a III. és IV. osztályban heti 2—3 órán és a szépírást az I. és II. osztályban heti 2 órán, összesen heti 22 órán. — A földrajz- történelmi és szépírási taneszközöknek, továbbá a tanári és ifjúsági könyvtárnak őre volt. — Képesítése van a nyelvtudományi körből és tornából. — Tanít 33 év óta, iskolánknál 10 éve.

Kocsis Samu, a IV. osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet mind a négy osztályban, összesen heti 17 órán. —

Tanit általában 16 év óta, iskolánknál 11 éve. — Képesítése nyelv-, történettudományi és tornatanári.

Laczkó János, betegsége miatt év elejétől fogva szabadságoltatott, majd nyugdíjaztatása miatt iskolánknál viselt állásáról lemondott. Égész éven át helyettesítették a többi tanárok. — Képesítése van a földrajz-történelmi körből és okleveles gyorsírásztati tanár. — Tanit általában 25 év óta, iskolánknál 5 éve.

Szappanos Béla, a III. osztály főnöke, tanította a mértant az I. II. és III. osztályban heti 6 órán, a szabadkézi rajzot mind a négy osztályban heti 10 órán, a mértani rajzot mind a négy osztályban heti 9 órán, a III. osztályban a szépirást heti 1 órán és az I. osztályban a számtant heti 3 órán, összesen heti 29 órán. — Ő volt a szabadkézi és mértani rajztanesszközöknek az őre és értekezleti jegyző. — Képesítése rajztanári. — Tanit általában és iskolánknál 6 év óta.

A hitoktatást részben az illetékes felekezetek lelkeszei, részben az illetékes egyházi hatóság megbízása folytán Szappanos Béla tanár végezte.

A róm. kath. tanulók hitoktatását tiszt. Kozák József, róm. kath. segédlelkész teljesítette heti 4 órán, később (május hóban) átvette tiszt. Pósch Lajos segédlelkész úr.

A gör. kel. vall. tanulókat főtiszt. Gregorovits Velimir oktatta a hittanban, heti 2 órán.

Az ev. ref. vall. tanulók hitoktatását Szappanos Béla tanár teljesítette heti 2 órán.

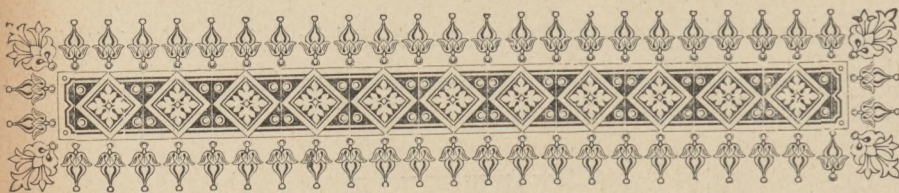
Az izraelita vall. tanulókat Dr. Rosenberg Ede, rabbi oktatta hittanban heti 4 órán.

Az itt felsorolt és szorosán vett hivatalos elfoglaltságon kívül, a testület minden tagja társadalmi téren is bőven kivette a maga munkarészét.

Az intézet szolgálai teendőit Schöbel György iskolaszolga végezte hűséges odaadással.

III.

Érdemjegyek és egyéb rövidítések magyarázata.

A) Érdemjegyek:

1) *Erlölcsi magaviseletben:*

1	annyi	mint	dicséretes,
2	„	„	jó,
3	„	„	túrhető,
4	„	„	szabálytalan,
5	„	„	rossz.

2) *Szorgalomban:*

1	annyi	mint	kitartó,
2	„	„	kellő,
3	„	„	változó,
4	„	„	hanyatló,
5	„	„	csekély.

3) *Tanulásbeli előhaladásban:*

1	annyi	mint	kitünő,
2	„	„	jeles,
3	„	„	jó,
4	„	„	elégséges,
5	„	„	elégtelen.

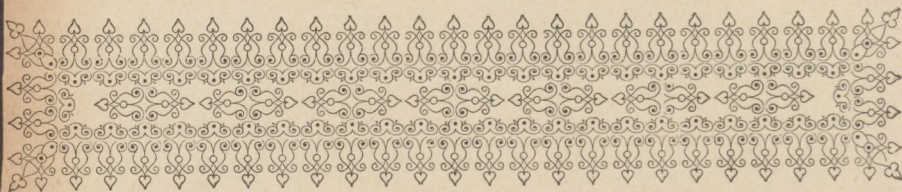
4) *Dolgozatok külalakja:*

1	annyi	mint	csinos,
2	"	"	tiszta,
3	"	"	rendes,
4	"	"	tűrhető,
5	"	"	rendetlen.

B) *Egyéb rövidítések:*

róm. kath.	annyi	mint:	római katolikus ;
gör. kel.	"	"	görög keleti ;
ev. ref.	"	"	evangélikus református ;
izr.	"	"	izraelita ;
f. m.	"	"	felmentetett ;
f. o. l.	"	"	felsőbb osztályba léphet ;
o. i. u.	"	"	osztály ismétlésre utasítatik ;
j. v. b.	"	"	javitó vizsgálatra bocsáttatik ;
k. j. r.	"	"	könyv jutalomban részesült ;
p. j. r.	"	"	pénz jutalomban részesült.
p. s. r.	"	"	pénzsegélyben részesült ;
t. k. s.	"	"	tankönyvekkel segélyeztetett.

IV.

K i m u t a t á s o k :

A) Az I. osztály tananyagáról.

Osztályfőnök : **Dégay Kálmán.**

1. **Róm. kath. hittan** heti 1 órán. Évi órák összege : 52.

Az ó- és újszövetségi bibliai történetek. Tanították : év elején Kozák József, később Pósch Lajos, róm. kath. segéd-lelkészek.

2. **Gör. kel. hittan** heti 1 órán. Évi órák összege 22.

T a n a n y a g : Az Ó-Testamentom. T a n i t o t t a : Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész.

3. **Izraelita hittan** heti 2 órán, az I. és II. osztály együtt.

Évi órák összege : 51. T a n a n y a g : A teremtés történetétől a kinyilatkoztatás koráig. Mózes II. könyvének 20-ik fejezetétől a III. könyv 19-ik fejezetéig, szemelvényesen fordítva és értelmezve. Az év ünnepeinek története, ideje, jelentősége, és istentiszteleti ritusa. A Szentírás könyveinek rövid ismertetése. T a n i t o t t a : dr. Rosenberg Ede, rabbi.

4. **Ev. ref. hittan** heti 2 órán. Évi órák összege 54.

T a n a n y a g : A vallásról A kijelentésről. A szentírásról. Kijelentett vallások. Azokról az igazságokról, melyeket keresztyén embernek tudni és hinni kell. T a n i t o t t a : Szappanos Béla.

5. **Magyar nyelv** heti 5 órán. Évi órák összege: 162. **Olvasmányok**: mesék, görög-római mondák, hun- és magyar mondák, az Árpádházi kiválóbb királyok; az értelmes olvasás gyakorlása, szók és kifejezések magyarázata, a tartalom rövid összefoglalása és szabad előadása. Hat — kellően tárgyalt költemény könyv nélkül.

Nyelvtan: A beszéd alkotó részei: mondat, szó, hang; a hangok csoportosítása, szótagolás. A mondat és főrészei; a főrészek szóbeli jelentése: főnév, ige, az ige módjai, idői. A mondatok nemei. A bővítmények és szóbeli jelentéseik: melléknév, számnév, névmás, határozónév; névragozás, igeragozás; névképzés, igeképzés. A hangzók módosulásai és illeszkedése. Összevont —, összetett mondat és a kötőszók; indulatszók. 20 iskolai írásbeli dolgozat: nagyobb részben nyelvtani, kisebb részben fogalmazási gyakorlatok.

Tanította: Kocsis Samu.

6. **Számтан** heti 3 órán. Évi órák összege: 97. **Tananyag**: A tizes számrendszer. Római számírás. A négy alapművelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. Közönséges törtek átszámítása tizedes törtekre és viszont. A hazai pénzek és a métermértékek ismertetése. Időszámítás. **Tanította**: Szappanos Béla.

7. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 70. **Tananyag**: Planimetriai elemek u. m. pontok, vonalak és szögek fekvési és mérési viszonyai. A leggyakoribb idomok tulajdonságai és alakítása. Három-, négy — és sokszögek. Idomok egyenlősége, hasonlósága és egybevágósága. Simmetria. A kör, annak részei és tulajdonságai. Körök kölcsönös fekvése. Egyenes vonalú idomoknak és a körnek kerület- és területszámítása. **Tanította**: Szappanos Béla.

8. **Természetráajz** heti 3 órán. Évi órák összege: 92. **Tananyag**: Az őszi és nyári hónapokban a növénytanból:

a csonthéjas gyümölcsűek, az almagyümölcsűek, a bogyó és bogyós csoportgyümölcsűek, a tok-, becző- és tüzőgyümölcsűek, a hüvelyes gyümölcsűek, a szárny-, szem- és ikerszemgyümölcsűek, a kaszat — és dobozgyümölcsűek. Továbbá tavaszi-, nyári-, vizi- és mocsári növények. A téli hónapokban az ásványtanból a sóféle, kőféle, fémes és égethető ásványoknak leírása, különös tekintettel ipari alkalmaztatásukra. A levegő és a víz. **Tanította:** Dégay Kálmán.

9. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege 64. **Tananyag:** A földrajzi alapfogalmak és általános tudnivalók ismételése után a magyar királyság ismertetése kisebb földrajzi egységek alapján. Fekvése, földalakulatai, vizei, éghajlata és ennek tényezői; terményei, a lakosok foglalkozása, nyelve, vallása, elhelyezkedése, kormányzása a szükséges statisztikai adatokkal együtt. Az osztrák császárság hasonló módu tárgyalása nagyobb földrajzi egységek alapján. **Tanította:** Katona Sándor.

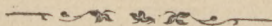
10. **Szabadkézi rajz** heti 3 órán. Évi órák összege 92. **Tananyag:** Előkészítés a rajzolásra. Az egyenes, a hullám és más — görbe vonalak. Mértani síkidomok és ezekből kombinált egyszerű ékitmények táblai előrajzolás után. Ecsetkezelés és egynemű színekkel való festés. **Tanította:** Szappanos Béla.

11. **Mértani rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 55. **Tananyag:** A szerkesztő síkmértan elemei; az egyenes és osztása; merőlegesek és párhuzamosak. Szögek szerkesztése és osztása. Idomok szerkesztése, összeillősége és hasonlósága. A kör s annak részei. Excentrikus körök. Egyenlő oldalú, egyenlő szögű és szabályos sokszögek szerkesztése. **Tanította:** Szappanos Béla.

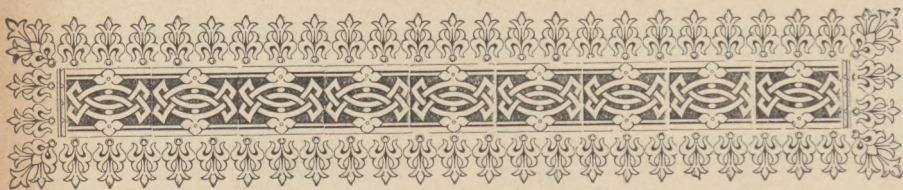
12. Szépirás heti 1 órán. Évi órák összege: 25. T a n a n y a g: A magyar nagy és kis betűk írása. T a n i t o t t a: Katona Sándor

13. Ének heti 1 órán. Évi órák összege 30. T a n a n y a g: Hangjegyszeret, vonalrendszer, hangkulcs, a vonalak és közők nevei. A hangjegyek alakja és értéke. Szünjelek. Különféle énekgyakorlatok egy hangra. T a n i t o t t a: Dégay Kálmán.

14. Testgyakorlat heti 1 órán Évi órák összege 19. T a n a n y a g: Menet- és rendgyakorlatok tornahelyiség hiánya miatt csak kevésé voltak gyakorolhatók. A hiányos felszerelés pedig a szertornázásnál szolgált alapos akadályul. A szükséges testmozgást s a fegyelem gyakorlását leginkább szabadgyakorlatok és játékok eszközölték, melyeknek szabátosságára és sokoldalúságára kiváló gond volt fordítva. T a n i t o t t a: Dégay Kálmán.

Tankönyv változás lesz, (lásd az V. cím alatt.)

B) A II. osztály tananyagáról

Osztályfőnök: **Katona Sándor.**

1. Róm. kath hittan úgy, mint az I. osztályban.

2. Gör. kel. hittan heti 1 órán. Évi órák összege 22.
T a n a n y a g : Új-Testamentom. Tanította : Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész.

3. Izr. hittan úgy, mint az I. osztályban.

4. Magyar nyelv heti 5 órán. Évi órák összege: 169.
Olvasmányok : Kisebb részletek a görög- és római történetből, összefüggő részek a magyar történetből 1526-tól napjainkig ; továbbá az ismeretek különböző ágaiból vett olvasmányok, köztük a „Magyar vagy-e“ című szóról-szóra könyvnélkül. A hangsulyozás gyakorlása, a tartalom rövid elmondása. Nyolcz költemény könyvnélkül.

Nyelvtan : az I. osztály anyagának ismétlése után a határozókról és képzőkről tanultak kiegészítése és részletezése. Az összetett mondat és fajtái. Az összetett mondatban foglalt mondatoknak egymáshoz való viszonya. A különböző mellékmondatok és fokozataik. A mondatcsoport. Körmondat. A hangsuly-, szórend — , a rokonértelmű szók ismertetése és az írásjelek használatának összefoglalásával a mondattani alapon tárgyalt nyelvtannak befejezése. 24 iskolai írásbeli dolgozat :

felerészben nyelvtani-, felerészben az olvasmányokkal kapcsolatos fogalmazási gyakorlat. **Tanította:** Kocsis Samu.

5. **Német nyelv** heti 1 órán. Évi órák összege: 30. **Tananyag:** Az olvasás gyakorlása mellett szavak betanulása és fordítások németről magyarra. **Tanította:** Katona Sándor.

6. **Számтан** heti 3 órán. Évi órák összege: 99. **Tananyag:** Számvetési előnyök. Hazai és külföldi mértékek átszámítása. Számolási rövidítések és korlátolt pontosságú műveletek. Arányosság, kettőstétel; oiaszgyakorlat. Aránylatok és alkalmazásuk. Százalékszámítás és alkalmazása a súlyengedmenyeknél, a lerovatnál, rabattnál, biztosításoknál, nyereség és veszteség számításoknál. Százalékszámítás a százalékszámmal nagyobbított és kisebbített összegekből. **Tanította** Dégay Kálmán.

7. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 64. **Tananyag:** A pont, vonal és sík a térben; lapok nemei. A sík keletkezése és meghatározása. Az egyenes és sík abszolút és relatív fekvése. A leggyakoribb testek tulajdonságai és hálójaja, u. m. hasábok, hengerek, gulák, kupok, szabályos testek, gömb. Ezekkel kapcsolatban az ellipsis és csavarvonal. A testek simmetriája, hasonlósága, egyenlősége, egybevágósága. A megismert testek köbtartalom- és felületszámítása. **Tanította:** Szappanos Béla.

8 **Természetrájd** heti 3 órán. Évi órák összege: 100. **Tananyag:** Az ember és szervezetének rövid ismertetése. Az állattanból: az emlősök, madarak, hullők, kétélűiek, halak, puhatestűek, izeltlábuak, férgek, túskebőrűek, tömlősök és véglények képviselői. A körök osztályok, rendek és családok jellemzése **Tanította:** Dégay Kálmán.

9. **Földrájd** heti 2 órán. Évi órák összege 66. **Tananyag:** Európa, Ázsia ismertetése politikai egységek alapján.

Partfejlődés, hegy- és vízrajzi, éghajlati viszonyok, termények, lakosság s ezeknek egymásra való hatása. A lakosok faji, nyelvi, és vallási sajátosságai, elhelyezkedése, műveltsége. A szükséges statisztikai adatok összehasonlító módon Térkép-rajzolás. **Tanította:** Katona Sándor.

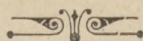
10. **Szabadkézi rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 55. **Tananyag:** Táblai előrajzolás után egyenes- és görbe vonalú stíluszerű síképképmények, a kézügyesség és szemmérték fokozatos fejlesztése céljából. Árnyékolás és színezés. A színelméletből a legszükségesebb tudnivalók. **Tanította:** Szappanos Béla.

11. **Mértani rajz** heti 3 órán. Évi órák összege 96. **Tananyag:** A vetítés fogalma. Különböző állású és párhuzamos egyenesek, valamint különböző fekvéssel bíró idomok ábrázolása. Síkok ábrázolása. Az egyenes valódi nagyságának meghatározása. Szabályos idomok. Vetítés síkok pontjai és egyenesek metszése. Komplikált feladatok egyenesekkel és síkokkal. Az egyenes és síkidomok vetett árnyéka. **Tanította:** Szappanos Béla.

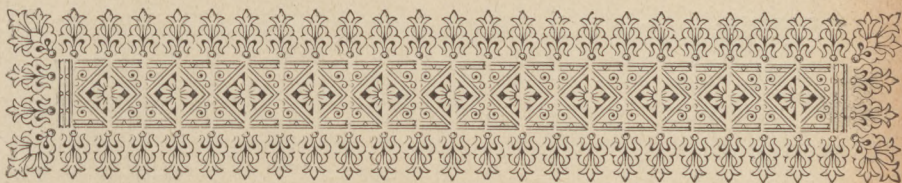
12. **Szépíráás** heti 1 órán. Évi órák összege: 31. **Tananyag:** Magyar és német folyóíráás. **Tanította:** Katona Sándor.

13. **Ének** úgy mint az I. osztályban.

14. **Testgyakorlás** úgy mint az I. osztályban.

Tankönyv változás lesz, (lásd az V. cím alatt.)

C) A III. osztály tananyagáról.

Osztályfőnök: **Szappanos Béla.**

1. **Róm. kath. hittan** heti 1 órán. Évi órák összege: 53.
T a n a n y a g: A róm. kath. anyaszentegyház története főbb vonásokban, az egyház alapításától kezdve XIII. Leó pápaságáig. T a n i t o t t á k: év elejétől Kozák József, később Pósch Lajos, róm. kath. segédlelkészek.

2. **Izr. hittan** heti 2 órán. Évi órák összege: 50. Mózes V. könyvének szemelvényes fordítása és értelmezése. Az imádságos könyv ismertetése és olvasási gyakorlatok. — Zsidók története: a babyloni száműzetéstől a talmud megszerkesztéséig. T a n i t o t t a: Dr. Rosenberg Ede, rabbi.

3. **Ev. ref. hittan** heti 2 órán. Évi órák összege: 54.
T a n a n y a g: Egyháztörténelem Krisztus születésétől Orániai Vilmos koráig. T a n i t o t t a: Szappanos Béla.

4. **Magyar nyelv** heti 4 órán. Evi órák összege: 130.
A történelmi ismeretek mélyítését célzó, továbbá a magyar népeletből vett- és vegyes olvasmányok. 5 elbeszélő költemény könyv nélkül. Rendszeres nyelvtan: hangtan, szótan, mondat-
tan. A hangsúlyos versről; rhytmus, ütem, rim. 24 iskolai írásbeli dolgozat: tulnyomó részben a tárgyalt olvasmányok és költemények alapján, kisebb részben a különböző tantárgyak feldolgozott anyagából. T a n i t o t t a: Kocsis Samu.

5. **Német nyelv** heti heti 3 órán. Évi órák összege 95. **Tananyag:** A beszédrészek: a névelő és használata, a főnevek, a főnevek ejtegetése, a szóösszetétel, a melléknév, a melléknév ejtegetése és fokozása, a számnév, a névmások nevei és ejtegetésük, a segédigék ragozása, az igeragozás a jelentő módban; a viszonzszók. Egyszerű és összetett mondatok, tő- és bővített mondat, fő- és mellékmondat. 74 gyakorlat, 17 iskolai írásbeli dolgozat. **Tanította:** Katona Sándor.

6. **Számtan** heti 2 órán Évi órák összege: 65. **Tananyag:** A múlt évi tananyag ismétlése után az összetett hármasszabályra tartozó feladatoknak megoldása következtetés és aránylatok útján. Vonalmódszer. Kamatszámítás és annak képletei. Középhatáridő és középkamatláb számítása. Arányos osztás; egyszerű és összetett társaságsszabály. Keverési számítások. Arany- és ezüstárak számítása. Lánccszabály. **Tanította:** Dégay Kálmán.

7. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege: 63. **Tananyag:** Tájékozás. A kör mint mértani hely. Távolságok mérése, rajzolása, összeadása, kivonása, sokszorozása és osztása; szögek másolása, összeadása, kivonása, sokszorozása, és osztása. Párhuzamosak szerkesztése. A rhombus és az egyenlő-oldalu háromszög tulajdonságain alapuló szerkesztések. Különböző háromszögek szerkesztése. Három hely térképe; négy és több hely térképe. Idomok másolása.

A kör érintője és hurja. Körök relativ fekvése. Szabályos sokszögek szerkesztése s tulajdonságai. Kupszelet vonalak. **Tanította:** Szappanos Béla..

8. **Természetrájk** heti 3 órán. Évi órák összege: 95. **Tananyag:** Az I. osztályban szerzett természetrajzi ismeretek ismétlése után a konyhakerti-, ipari-, gazdasági- és takarmánynövények. A lombos fák és bokrok. Túlevelű fák.

A külföldi nevezetesebb növények. Virágtalan növények. A növények külső, belső alkotása és élete. A föld terményeinek kapcsolatossága. Növényrendszerek.

Az ásványok tulajdonságairól általában. Természettani és vegytani tulajdonságok. A kőzetanból a nevezetesebb tömeges összetett kőzetek, palás- és törmelék-kőzetek. A földtan főbb vonásokban. T a n i t o t t a : Dégay Kálmán.

9. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 64. T a n a n y a g : Afrika, Amerika és Ausztrália Földrajza, a fölfedezések története. T a n i t o t t a : Katona Sándor.

10. **Történelem** heti 2 órán. Évi órák összege: 66. T a n a n y a g : Hazánk története a magyarok beköltözése előtt. Inkább életrajzokhoz kötve: A magyarok története a fejedelmek korában. Magyarország megalapítása a királyság és kereszténység által. Magyarország mint európai hatalom. A nemzet küzdelme a hazáért és függetlenségeért. Magyarország mint örökös királyság. Magyarország a jelenben. T a n i t o t t a : Katona Sándor.

11. **Szabadkézi rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 55. T a n a n y a g : Görög, perzsa, és renaissance stílizált virágok és síkdiszitmények, előrajzolás után stílszerű színezéssel. Állatok és virágok minták után. Gipsz utáni rajzolás. T a n i t o t t a : Szappanos Béla.

12. **Mértani rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 63. T a n a n y a g : A II. osztály tananyagának ismétlése; a kocka, hasáb henger, gúla, kúp, gömb ábrázolása, síkmetszetei és hálózata; ezek vetett és saját árnyéka 2 képsíkon. T a n i t o t t a : Szappanos Béla.

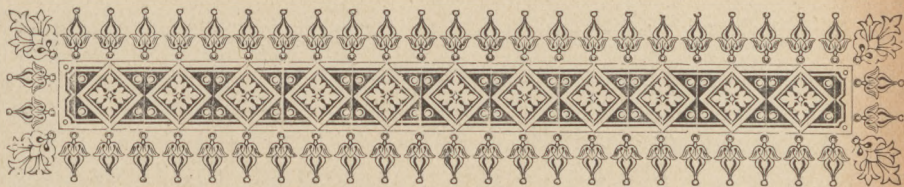
13. **Szépírás** heti 1 órán. Évi órák összege: 35. T a n a n y a g : Kerek írás (Rond) T a n i t o t t a : Szappanos Béla.

14. Ének heti 1 órán. Évi órák összege: 19. T a n a -
nyag: mint a II. osztályban. Egy és kétszólamu énekek be-
gyakorlása. T a n i t o t t a: Dégay Kálmán.

15. Testgyakorlat heti 1 órán. Évi órák összege: 19.
T a n a n y a g: mint az I. osztályban és a kettős rendek gya-
korlása. T a n i t o t t a: Dégay Kálmán.

Tankönyv változás lesz, (lásd az V. czim alatt)

D) A IV. osztály tananyagáról.

Osztályfőnök: **Kocsis Samu.**

1. **Róm. kath. hittan** heti 1 órán. Évi órák összege: 53. **Tananyag:** A róm. kath. anyaszentegyház története főbb vonásokban, az egyház alapításától kezdve XIII. Leó pápaságáig. **Tanították:** részben Kozák József, részben Pósch Lajos, róm. kath. segédlelkészek.

2. **Gör. kel. hittan** heti 1 órán. Évi órák összege: 22. **Tananyag:** Szertartástan. **Tanította:** Gregorovits Velimir, gör. kel. lelkész.

3. **Ev. ref. hittan** heti 2 órán. Évi órák összege: 48. **Tananyag:** Egyháztörténet. **Tanította:** Szappanos Béla.

5. **Magyar nyelv** heti 3 órán. Évi órák összege: 102. **Olvasmányok:** Arany Toldija és mindazok a szemelvények, a melyek a kézi könyvben foglaltatnak. Elméleti rész: az írásmód és fajai. Az írás egyszerűbb módjának kellékei. A írásművek megszerkesztése és felosztása. A közéleti fogalmazványok. A szép írásmód és eszközei. Az irodalmi írásművek: elbeszélés, leírás, értekezés, szónoki beszéd. Az időmértékes verselés. A 4 éven keresztül tanult költemények és a Toldi alapján rövid tájékoztatás a költői művekről és fajaik-

ról. 17 írásbeli dolgozat szoros kapcsolatban a megismert anyaggal. Tanította : Kocsis Samu.

6. **Német nyelv** heti 3 órán. Évi órák összege : 96. Tananyag : A III. osztályban tanítottak rövid ismétlése után a határozók, elüljárók, kötőszók és indulatszók. Szóképzés. Az egyszerű mondat és részei ; alany, állítmány, jelző, kiegészítő és határozó. Összetett, összevont és csonkított mondatok. Fő- és mellékmondat. A szórend. Szótanulás. 57 fordítási gyakorlat, 4 olvasmány feldolgozása. 14 írásbeli dolgozat. Tanította : Katona Sándor.

7. **Számтан** heti 2 órán. Évi órák összege : 64. Tananyag : A hazai, valamint a legfontosabb külföldi pénzrendszerek ismertetése átszámításokkal. Árfolyam számítás. Lerovás és váltóleszámítás. — Az ellentett szám — a hat első alapművelet betűkkel. Elsőfoku egyenletek egy ismeretlennel. Tanította : Dégay Kálmán.

8. **Mértan** heti 2 órán. Évi órák összege : 64. Tananyag : A gyakorlati földmérés elemei. Távolságok kitűzése ; közvetlen és közvetett mérése. Területek felvétele : háromszögelés által, koordináták által és mérőasztallal. Idomok átalakítása. Határigazítás és tagosítás. Nivellálás. Mértani testek felülete és köbtartartalma. Töltések, árkok, kőrakások, boltozatok és falak térfogatszámítása. Tanította : Dégay Kálmán.

9. **Természettan** heti 3 órán. Évi órák összege : 90. Tananyag : Az anyag tulajdonságai és szerkezete. Az egyenletes, egyenletesen gyorsuló, egyenletesen lassuló és az összetett mozgások. Az erő és mérése. Munka, munkasiker, erély. Erők összetétele és szétbontása. Súlypont és egyensúly. Az egyszerű gépek és az azokon alapuló készülékek. Inga, kör-

mozgás. — A folyadékok tulajdonságai. Közlekedő edények; Archimedes törvénye és az uszás. Fajsúly. A levegő tulajdonságai. Barometer Mariotte törvénye és az azon alapuló készülékek. T a n i t o t t a : Dégay Kálmán.

10. **Földrajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 65. T a n a n y a g : A földrajz feladata és felosztása. A föld alakja és nagysága. Tájékozódás a földön és világegyetemben; a nap, a hold, a föld mozgása, a nap- és holdfogyatkozás; a bolygók, üstökösök és hulló-csillagok. A szárazföld keletkezése, vulkanismus, százados emelkedés és süllyedés, korállképződmények, a víz, a tengerek, a szárazföldi vizek, a levegő, az ég-alj, a levegő mozgása; az állatok, növények és ásványok elterjedése a földön. Az ember. A föld öt része politikai földrajzának áttekintése. T a n i t o t t a : Katona Sándor.

11. **Történelem** heti 3 órán. Évi órák összege: 94. T a n a n y a g : Ó-Kor. Az ó-kori népek, különösen a görögök és rómaiak története s művelődési és társadalmi viszonyaik. Középkor: A népvándorlás. A kelet—római birodalom és a mohamedánus világ. A császárság és pápaság intézménye s ezek harczi. A hűbértség. A keresztes háborúk. A középkori intézmények bomlása. T a n i t o t t a : Katona Sándor.

12. **Szabadkézi rajz** heti 3 órán. Évi órák összege: 90. T a n a n y a g : Rajzolás gipsz után; aquarelle-testés. Virágok, gyümölcsök, tájképek, állatok, ember-fejek és egész alakok rajzolása és színezése lapminták után. T a n i t o t t a : Szap-panos Béla.

13. **Mértani rajz** heti 2 órán. Évi órák összege: 60. T a n a n y a g : Pontok, egyenesek, síkidomok (különösen négyzet és kör) perspektivikus képei. Az egyenesek törvényei. A testek (koczká, hasáb, kúp, gúla, gömb) perspektivikus képei átmetszés és distanc módszer szerint. A tanultak szem-

lélése a szabad természetben — összefüvésbe hozva a rajzo-
lással. T a n i t o t t a : Szappanos Béla.

14. Ének. Úgy, mint a III. osztályban.

15. Testgyakorlat. Úgy, mint a III. osztályban.

Tankönyv változás lesz, (lásd az V ezim alatt)

Tanulásbeli előhaladás.

E) az első osztály

Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ő -				
		magviselctből	szorgalomból	hittanból	magyarból	Számтанból
	Almási Károly, róm. kath.	1	1	2	1	1
	Adám Béla, izr.	3	5	4	5	5
	Bieskei Pál, róm. kath.	2	5	5	5	5
	Csuka István, róm. kath.	2	4	4	5	4
5	Deutsch Endre, izr.	2	2	3	3	2
	Ehrlich József, róm. kath.	2	5	5	5	5
	Fehér Lajos, róm. kath.	2	3	3	4	3
	Gujás Szilveszter, róm. kath.	1	3	3	4	3
	Günther Arthur, róm. kath.	3	5	4	5	5
10	Hesser Miklós, izr.	2	2	2	2	3
	Kaffga Gyula, róm. kath.	2	3	4	4	2
	Keck Ödön, róm. kath.	2	2	2	3	1
	Koncz András, róm. kath.	2	3	3	4	1
	Koncz Kálmán, róm. kath.	2	4	4	5	1
15	Ladóczki János, róm. kath.	3	5	5	5	5
	Létity György, gör. kel.	3	5	4	5	5
	Mayer Péter, róm. kath.	3	5	5	5	5
	Mihályi István, róm. kath.	3	5	3	5	5
	Molnár István, róm. kath.	2	3	3	4	4
20	Molnár Simon, róm. kath.		ki	m	ar	a
	Nagy János, róm. kath.	2	3	4	4	2
	Orbán György, róm. kath.	2	3	1	4	3
	Prekájzszi Péter, gör. kel.	2	5	3	5	5
	Raffai Ferencz, róm. kath.	3	3	3	3	3
25	Reisinger Sándor, izr.	3	4	2	3	4
	Ruchwald Imre, róm. kath.	2	3	2	4	4
	Schlesinger Mór, izr.	2	4	4	4	4
	Sóti Orbán, róm. kath.	2	3	2	4	4
	Szabó Jenő, róm. kath.	2	2	2	3	3
30	Terhes József, róm. kath.	3	5	5	5	4
	Torday Kálmán, ev. ref.	3	2	1	2	2
	Vágó Béla, róm. kath.	2	4	3	4	3
	Verba Károly, róm. kath.		ki	m	ar	a
	Vinczer Lajos, róm. kath.	2	5	4	5	5
35	Vörös Miklós, róm. kath.		ki	m	ar	a
	Zsoldos Pál, róm. kath.	3	4	2	4	3
	Baity Sándor, gör. kel.	2	4	3	5	3
	Rekeczki János, róm. kath.	3	3	3	4	3

tanulásbeli előhaladása.

M E N E T E L									Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
mértanból	term.-rajzból	földt.rajzból	szabadk.-rajzból	mértani rajzból	szépirásból	énekből	testgyakorlatb. írásbeli dolgozat külalakjából	igazolt	nem igazolt		
2	1	2	1	1	1	3	2	2	33	—	f. o. l. p. j. r.
5	4	5	4	4	3	4	4	3	34	—	o. i. u.
5	3	4	4	3	2	4	3	4	34	—	o. i. u.
3	4	3	2	3	2	3	3	4	63	—	j. v. b.
3	3	2	3	3	2	4	3	3	37	—	f. o. l. k. j. r.
5	3	4	4	4	3	3	3	4	—	—	o. i. u.
4	4	4	3	4	2	4	3	4	5	—	f. o. l.
4	2	3	3	4	3	4	3	4	3	—	f. o. l. p. s. r.
3	3	4	2	3	2	4	3	4	20	—	j. v. b.
4	2	2	3	4	2	3	3	2	39	—	f. o. l. k. j. r.
2	3	2	1	1	1	4	3	3	15	—	f. o. l. k. j. r.
3	2	1	4	3	2	3	3	4	—	—	f. o. l. k. j. r.
3	4	4	3	3	2	4	3	3	4	—	f. o. l.
3	3	4	3	4	3	4	3	4	1	—	j. v. b.
5	3	5	4	4	3	4	3	4	1	—	o. i. u.
5	5	5	4	4	3	4	4	4	92	2	o. i. u.
5	5	5	4	4	3	4	3	4	15	—	o. i. u.
5	5	5	3	4	3	3	3	4	—	1	o. i. u.
3	2	4	2	3	3	3	3	2	—	—	f. o. l.
dt	19	04	j	u	n.	3-	án				
3	4	1	3	4	3	4	3	4	8	—	f. o. l.
2	1	3	3	1	2	4	3	3	4	—	f. o. l. p. j. r.
5	4	5	4	4	3	4	3	4	50	—	o. i. u.
3	2	2	4	4	3	4	3	4	—	3	f. o. l.
3	3	4	4	4	2	4	3	3	42	2	f. o. l. p. s. r.
2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	f. o. l. p. s. r.
3	4	4	4	4	2	4	3	3	34	—	f. o. l.
4	3	2	3	3	2	4	3	4	8	—	f. o. l. k. j. r.
2	3	3	1	2	2	3	3	3	—	—	f. o. l.
3	3	5	2	2	2	4	4	3	—	1	j. v. b.
1	2	1	3	3	2	3	3	2	32	—	f. o. l. k. j. r.
3	2	4	4	4	3	4	3	4	—	—	f. o. l.
dt	19	04	m	ár	cz	21	én				
4	4	5	3	4	3	4	3	3	—	—	j. v. b.
dt	19	03	o	k	t.	15	én				
3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	—	f. o. l.
4	4	4	4	4	2	4	3	4	45	—	j. v. b.
3	3	2	4	4	1	3	3	3	—	4	f. o. l.

F) a második osztály

Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ö-				
		magaviseletből	szorgalomból	hittanból	magyartól	németből
	Bata Péter, róm. kath.	2	2	1	2	1
	Bata Sándor, róm. kath.	2	3	2	4	4
	Breuner Adolf, izr.	3	4	4	4	3
	Cservenitz József, róm. kath.	3	5	4	5	5
5	Csuka Ernő róm. kath.	3	3	2	4	4
	Fehér Antal, róm. kath.	3	5	4	5	4
	Fehér Ferencz, róm. kath.	2	3	3	4	3
	Fehér József, róm. kath.	2	3	3	4	3
	Gruity Mihály, gör. kel	3	5	3	5	5
10	Gutekunszt György, róm. kath.	1	4	3	5	3
	Heiduska Márton, izr.	1	2	2	2	1
	Ifkovits Dénes, róm. kath.	3	4	3	4	3
	Kolm Mór, izr.	1	2	3	3	2
	Losonez Gyula, róm. kath.	1	3	2	4	3
15	Mayer Károly, róm. kath.	3	5	4	5	4
	Mihályi Zigmund, róm. kath.	3	3	2	4	3
	Muhi István, róm. kath.	3	5	2	5	4
	Nagy István, róm. kath.	2	2	1	2	3
	Orosz János, róm. kath.	2	2	1	3	3
20	Ökrös Mihály, róm. kath.	3	5	5	5	4
	Pósa József, róm. kath.	2	5	4	5	4
	Schiller Mór, izr.	2	4	2	4	3
	Schlésinger Jakab, izr.	3	5	3	5	4
	Szilágyi Antal, róm. kath.	2	3	2	4	4
25	Szili Mátyás, róm. kath.	1	3	1	4	3
	Teleki Jakab, róm. kath.	2	3	1	3	2
	Varkuja Mátyás, róm. kath.	1	4	1	5	2
	Weisz József, izr.	2	4	4	5	3

tanulásbeli előhaladása.

M E N E T E L E										Mulasztott óráinak számából		Megjegyzések
számítariból	mértariból	term.-rajzból	földrajzból	szabadk.-rajzból	mértanirajzból	szépirásból	énekből	festgyakorlatb.	írásheli dolgozat kiutalásjából	igazolt	nem igazolt	
4	1	1	1	3	2	2	2	3	2	8	—	f. o. l. k. j. r.
4	2	2	3	4	4	3	3	3	3	—	—	f. o. l.
4	5	3	4	4	4	2	3	3	4	35	—	j. v. b.
4	5	3	5	4	4	4	4	3	4	14	—	j. v. b.*
4	3	2	3	2	3	2	1	3	3	14	—	f. o. l.
5	5	3	5	4	5	3	3	3	3	1	—	o. i. u.
4	4	3	3	1	3	2	3	2	3	3	—	f. o. l.
3	4	2	3	4	4	3	3	2	4	—	—	f. o. l.
5	5	3	5	4	5	4	2	3	4	31	—	o. i. u.
4	5	3	5	4	4	4	4	3	3	4	—	j. v. b.
3	1	1	1	3	3	1	3	3	1	37	—	f. o. l. k. j. r.
4	3	1	3	4	3	3	3	3	4	13	1	f. o. l.
2	2	1	3	2	3	2	3	3	2	35	—	f. o. l. p. j. r.
3	2	2	3	4	3	3	3	3	4	—	—	f. o. l.
4	5	3	5	3	5	2	3	2	2	13	—	o. i. u.
2	3	2	4	4	4	2	3	2	2	—	—	f. o. l.
4	5	1	3	4	5	3	3	2	3	—	—	j. v. b.
2	1	3	2	3	3	3	4	3	3	—	—	f. o. l. p. j. r.
2	1	1	2	3	2	3	3	3	3	7	—	f. o. l. k. j. r.
4	5	4	5	4	5	4	3	4	4	10	1	o. i. u.
5	5	4	5	4	4	4	3	4	4	15	—	o. i. u.
4	4	2	4	4	5	3	3	3	3	37	—	j. v. b.
4	5	3	5	4	5	4	3	3	3	63	—	o. i. u.
3	3	3	4	3	3	3	2	2	4	4	—	f. o. l.
4	3	2	3	2	4	2	2	2	2	—	—	f. o. l.
3	2	2	2	4	4	3	4	4	4	30	—	f. o. l.
4	3	2	3	1	2	3	4	3	3	—	—	f. o. l. k. j. r. p. s. r.
4	4	3	4	3	4	3	3	3	3	43	—	j. v. b.

*) a német nyelv a II. osztályban tanterven kívül taníttatik.

G) a harmadik osztály

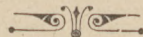
Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ö-				
		magaviseletből	szorgalomból	hittanból	magyarból	németből
	Ács Béla ev. ref.	3	4	2	4	3
	Ádám Gyula, izr.	3	5	4	4	4
	Ádám László, izr.	2	2	2	2	2
5	Bakai Albert, róm. kath.	2	2	1	4	3
	Bali Károly, róm. kath.	3	4	4	4	4
	Bernáth András, róm. kath.	3	4	4	4	5
	Cservenitz Ernő, róm. kath.	2	4	2	4	4
	Deutsch Ernő, izr.	3	5	4	4	3
	Deutsch István, izr.	2	4	3	4	2
10	Deutsch Jenő izr.	1	2	3	3	2
	Engel János, izr.	2	5	4	4	4
	Fehér László, róm. kath.	1	1	1	1	1
	Kálnai Jenő, izr.	3	5	4	5	4
15	Lajos László, róm. kath.	2	5	4	4	5
	Mach Lajos, róm. kath.	2	5	3	4	4
	Muhi István, róm. kath.	1	2	3	4	4
	Ökrös Gyula, róm. kath.	3	4	3	4	4
	Reisz Mihály, róm. kath.	1	2	1	3	1
	Schöbel Imre, róm. kath.	3	4	4	5	4
20	Szabó Sándor, róm. kath.	1	2	2	2	1
	Szonomár László, róm. kath.	3	3	2	4	4
	Tandari Pál, r. m. kath.	2	5	3	4	5
	Tukats Miklós, róm. kath.	3	5	2	4	4
	Vadász József, róm. kath.	2	2	1	4	1
25	Vajda János, róm. kath.	2	5	2	4	3
	Vörös György, róm. kath.	2	5	3	4	5
	Zsiday István, ev. ref.	3	5	3	5	5
	Zsoldos János, róm. kath.	2	4	4	4	5
	Fried Aladár, izr.	2	2	2	2	1
30	Guoth Géza, róm. kath.	2	3	3	4	4

tanulásbeli előhaladása.

M E N E T E L E

számtanból	mérőtanból	term.-rajzból	földrajzból	történelemből	szabadk.-rajzból	mértani rajzból	szépirásból	énekből	testgyakorlatb írásbeli dolgozat külfeladatjából	Mulasztott óráinak számából		Meg- jegyzések	
										igazolt	nem igazolt		
4	4	4	4	4	3	3	3	4	3	2	9	—	f. o. l.
4	5	3	4	5	3	5	4	3	4	3	34	—	j. v. b.
3	4	2	3	2	3	4	3	1	2	3	35	—	f. o. l. k. j. r.
4	3	2	2	1	1	4	2	3	4	3	—	—	f. o. l. k. j. r.
4	4	4	4	4	2	4	2	2	3	2	12	—	f. o. l.
4	4	2	4	4	4	4	4	4	fm	4	—	4	j. v. b.
4	5	3	4	4	3	4	4	4	3	3	4	—	j. v. b.
3	5	4	3	2	4	5	4	1	4	4	91	—	j. v. b.
2	4	3	3	2	4	4	4	4	4	4	74	—	f. o. l.
3	2	2	2	2	4	3	3	4	4	4	43	—	f. o. l. k. j. r.
4	5	3	4	4	3	5	3	1	3	2	34	—	j. v. b.
3	1	1	1	1	3	1	1	3	4	3	4	—	f. o. l. k. j. r.
4	5	4	5	5	4	4	4	3	4	4	43	—	o. i. u.
3	5	1	5	4	4	3	4	3	4	5	5	—	j. v. b.
4	5	4	4	3	4	4	4	3	3	4	2	—	j. v. b.
4	2	2	3	2	1	1	1	4	3	2	—	—	f. o. l. k. j. r.
4	3	3	4	3	3	2	3	3	4	3	—	—	f. o. l.
3	2	1	1	1	1	2	1	3	2	1	—	—	f. o. l. p. j. r. k. j. r.
4	4	2	3	4	4	3	3	1	3	4	—	—	j. v. b.
3	3	2	2	1	1	1	1	2	3	3	—	—	f. o. l. p. j. r. k. j. r.
4	4	3	3	4	3	4	3	3	2	3	6	2	f. o. l.
4	5	3	4	3	3	4	3	4	3	4	—	—	j. v. b.
4	5	3	4	3	4	5	4	3	3	4	15	—	j. v. b.
2	4	2	2	2	2	4	3	3	3	3	23	—	f. o. l.
3	5	3	3	3	4	5	4	3	3	3	5	—	j. v. b.
4	4	4	4	5	3	4	3	3	4	3	1	—	j. v. b.
3	5	3	5	4	4	4	2	3	3	4	18	—	o. i. u.
3	2	3	3	4	2	1	1	3	2	4	1	—	j. v. b.
3	2	1	2	1	fm	2	3	3	fm	2	23	—	f. o. l. p. j. r.
4	2	3	4	4	3	4	3	3	3	3	—	—	f. o. l.

H) a negyedik osztály

Sorszám	A tanuló neve és vallása	E L Ó.				
		magaviseletből	szorgalomból	hittanból	magyarból	németből
5	Ádám Imre, izr.	2	2	2	2	2
	Blauhorn József, izr.	2	2	2	3	1
	Müller Imre, izr.	2	3	3	4	4
	Nemes István, izr.	1	1	1	1	1
	Popovits Pál, gör. kel.	2	2	1	4	4
Sörös Kálmán, róm. kath.	2	3	1	4	4	

tanulásbeli előhaladása.

M E N E T E L E

számtanból	mértanból	természettanból	földrajzból	történelemből	szabadk. rajzból	mértani rajzból	énekből	testgyakorlatb. írásbeli dolgozat külfeladkból	Mulasztott óráinak számából		Meg- jegyzések	
									igazolt	nem igazolt		
3	3	2	1	2	4	4	2	2	2	30	—	f. o. l. k. j. r.
2	2	1	1	2	4	1	2	3	3	50	—	f. o. l. k. j. r.
4	4	3	2	3	4	4	3	3	3	242	—	f. o. l.
1	2	1	1	1	3	1	1	2	1	38	—	f. o. l. p. j. r. k. j. r.
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	47	—	f. o. l.
4	4	3	4	3	3	4	2	3	3	19	—	f. o. l.

I) a magán-

A M A G Á N-

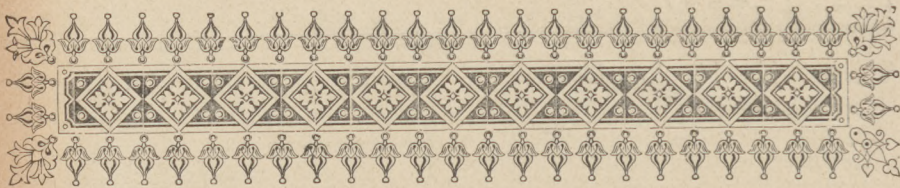
sor- száma	neve és vallása	születési helye és ideje
1	Rasch Hugó, róm. kath.	Baja, 1879. január 22.
2	Pataki Ferencz, róm. kath.	Érseklél, 1892. május 19.
3	Odabassich Ferencz, róm. kath.	Ada, 1889. augusztus 29.
4	Odabassich Géza, róm. kath.	Ada, 1892. február 29.
5	Pléstity Velykó, gör. kel.	Zenta, 1887. szept. 28.
6	Baráti Vincze, róm. kath.	Zenta, 1879. november 5.
7	Nagy József róm. kath.	Zenta, 1879. október 9.
8	Eszes Béla, róm. kath.	Zenta, 1888. deczember 8.
9	Gregus Károly, róm. kath.	Ókanizsa, 1878. január 16.
10	Müller Manó, izr.	Bács-Topolya, 1883. máj. 2.
11	Pléstity Velykó, gör. kel.	Zenta, 1887, szept. 28.

tanulókról.

T A N U L Ó		melyik osztály tárgyaiból tett magánvizsgát?	A vizsga eredménye
vizsg. eng.-nek kelte és száma	mikor tett vizsgát?		
1903. szept. 4-én iratkozott	vizsgára nem	jelentkezett	—
1903. szept. 6-án iratkozott	1904. jun. 24.	az I. osztály tárgyaiból	jó
1903. szept. 9-én iratkozott	1904. jun. 24.	a III. osztály tárgyaiból	jó
1903. szept. 9-én iratkozott	1904. jun. 24.	az I. osztály tárgyaiból	jó
1904. évi 369 sz. kir. tanfelügy. eng.	vizsgára nem	jelentkezett	—
1904. évi 370 sz. kir. tanfelügy. eng.	1904. márc. 26.	a III és IV. oszt. tárgyaiból	elégtelen
1904. évi 371. sz. kir. tanfelügy. eng.	1904. márc. 26.	a III. és IV. oszt. tárgyaiból	jó
1904. évi 1495 sz. kir. tanfelügy. eng.	1904. márc. 26.	a III. osztály tárgyaiból	elégtelen
1904. évi 1496. sz. kir. tanfelügy. eng.	1904. márc. 26.	a III. osztály tárgyaiból	jó
1904. évi 3174. sz. kir. tanfelügy. eng.	1904. jun. 24.	az V. és VI oszt tárgyaiból	jeles
1904. évi 3190. sz. kir. tanfelügy. eng.	1904. jun. 25.	a IV. osztály tárgyaiból	elégtelen

V.

Az 1904/905. isk. évben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. osztály.

Deme Károly: Magyar nyelvtan.

Göőz József—Tóth József: Magyar Olvasókönyv.

Képešsy—Magyar—Zettner: Számtan I. - II. oszt. számára.

Baranyai—Perjéšsy: Geometria I.—II. oszt. számára.

Báthori Nándor: Növénytan (utolsó kiadás.)

Dr. Némethy K.: Földrajz.

Róth S.: Ásvány-, Kőzet-, Földtan (utolsó kiadás.)

Erődi és Szentgály: Módszeres Énektan, I. kötet

II. osztály.

Deme Károly: Magyar Nyelvtan.

Göőz József—Tóth József: Magyar Olvasókönyv II.

Képešsy Magyar—Zettner: Számtan I.—II. oszt. számára.

Dr. Gerevich Emil: Mértan I—II. oszt. számára.

Báthory Nándor: Állattan (utolsó kiadás.)

Simonyi Jenő dr.: Földrajz II. oszt. számára.

Adamovits: Abrázoló Geometria, a II.—IV. oszt. számára.

Ballagi: Német Nyelvtan.

Erődi és Szentgály: Módszeres Énektan, I. kötet.

III. osztály.

- Deme Károly : Rendszeres Magyar Nyelvtan.
Göőz József—Tóth József : Magyar Olvasó III.
Ballagi : Német Nyelvtan.
Képešy – Magyar – Zettner : Számtan a III.—IV. oszt. számára.
Baranyai—Perjéšy : Geometria a III.—IV. oszt. számára.
Báthory Nándor : Növénytan (utolsó kiadás.)
Róth S. : Ásvány-, Kőzet-, Földtan (utolsó kiadás.)
Baróti—Csánki : Magyarország Története (VI. kiadás)
Simonyi Jenő dr. : Földrajz III. oszt. számára.
Adamovits : Abrázoló Geometria, a II.—IV. oszt. számára.
Erődi és Szentgály : Módszeres Énektan, II. kötet.

IV. osztály.

- Deme K. : Irálytan és az időmértékes verselés.
Lehr : Arany Toldija.
Ballagi : Német Nyelvtan.
Dr. Gerevich Emil : Mértan III. IV. oszt. számára.
Ekkert—Erdődi . Természettan.
Lád—Márki : Földrajz.
Képešy—Magyar—Zettner : Számtan III. IV. oszt. számára.
Dr. Ribári Ferencz : Világtörténelem.
Adamovits : Abrázoló Geometria, a II—IV. oszt. számára.
Erődi és Szentgály : Módszeres Énektan, II. kötet.

Kövér betűvel nyomottak, új könyvek.

Összefoglaló statisztika.

a) A felvételekre vonatkozólag:

F e l v é t e t e t t		o s z t á l y b a										tényleges létszám																							
		sz. szerint		előképzettség szerint			vallás szerint			nyelvism. szerint				életkor szerint					a szülők polgári állása szerint			létszám vál-													
		rendes tanuló	el. isk. IV. o. végz.	el. isk. V. o. végz.	el. isk. VI. o. végz.	polg. isk. I. o. végz.	polg. isk. II. o. végz.	polg. isk. III. o. végz.	köz. isk. I—III. o. v.	ismétlő	róm. kath.	gör. kel.	izr. vall.	ev. ref.	helybeli	vidéki	magyar	szerb-magyar	német-magyar	német	10 éves	11 éves	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	15 évesen felüli	értelmiség	gazdálkodó	kereskedő	iparos	szolgálattevő	gondnokság alatt áll	kimaradt	
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4	—	6	—	5	1	—	—	—	—	—	—	1	4	1	—	1	—	—	—	—	—	6	
30	—	—	—	—	—	29	—	—	1	—	—	8	2	27	3	29	—	1	—	—	—	—	—	2	12	4	11	1	6	4	8	10	2	—	30
28	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	6	—	21	7	25	1	1	1	1	—	—	—	1	12	12	3	—	4	7	7	5	3	—	28
38	22	12	—	—	—	—	—	—	4	29	3	5	1	32	6	32	3	2	1	3	11	9	13	2	—	—	—	5	11	7	10	4	1	3	35
összesen:	102	22	14	4	20	29	6	2	5	71	5	23	3	86	16	91	5	4	2	3	12	23	38	13	12	1	16	22	26	25	10	3	3	99	

b) *A rendes tanulók magaviseletét, szorgalmát és előhaladását tekintve!*

osztály	S z a m s z e r i n t																	
	magaviseletből				szorgalomból				általános osztályzat előmenetelből				mulasztott órákból					
	diszkrét = 1	jó = 2	tűrhető = 3	szabályt. = 4	rossz = 5	kitartó = 1	kellő = 2	változó = 3	hanyagló = 4	eskély = 5	kitűnő = 1	jeles = 2	jó = 3	elegéces = 4	elégtelen* = 5	igazolt órát	nem ig. órát	egyre esik
I.	2	21	12	—	—	—	5	11	7	11	—	5	14	2	14	649	15	1897
II.	6	11	11	—	—	—	5	9	6	8	—	4	11	—	13	417	2	15
III.	5	14	11	—	—	1	8	2	8	11	—	4	10	1	15	43	6	1630
IV.	1	5	—	—	—	1	3	2	—	—	—	2	3	—	—	416	—	6933
ÖSSZESEN:	14	51	34	—	—	3	21	24	21	30	1	15	38	3	42	1965	23	2008

*) az elégtelen előmenetelűek közül csak 8 első, 6 második és 2 harmadik oszt. tanuló utasít-
tatott osztályismétlésre.

c) Előhaladásra vonat-

Osztályonként		R e n d e s				
		Hittanból	Magyarból	Németből	Számтанból	Mértanból
I. osztály	kitünő	2	1	—	4	1
	jeles	8	2	—	4	5
	jó	11	5	—	10	15
	elégséges	9	13	—	7	6
	elégtelen	5	14	—	10	8
II. osztály	kitünő	6	—	2	—	4
	jeles	8	3	3	4	4
	jó	7	3	12	5	6
	elégséges	6	11	9	16	4
	elégtelen	1	11	2	3	10
III. osztály*	kitünő	4	1	5	—	1
	jeles	8	3	3	2	6
	jó	9	2	4	10	3
	elégséges	9	21	12	17	9
	elégtelen	—	3	6	1	11
IV. osztály	kitünő	3	1	2	1	—
	jeles	2	1	1	1	2
	jó	1	1	3	2	2
	elégséges	—	3	—	2	2
	elégtelen	—	—	—	—	—
A négy oszt összesen	kitünő	15	3	9	5	6
	jeles	26	9	7	11	17
	jó	28	11	19	27	26
	elégséges	24	48	21	42	21
	elégtelen	6	28	8	14	29

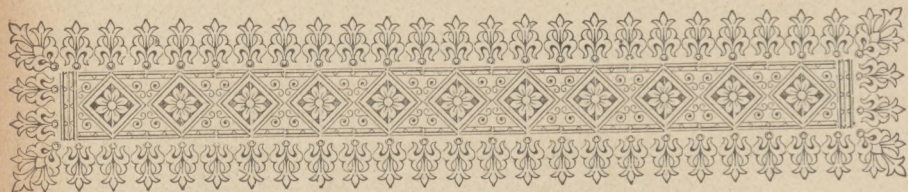
*) Egy III. oszt. tanuló a szabadkézi rajz-

közölg tárgyanként:

t á r g y a k

Term.-rajzból	Term.-tanból	Földrajzból	Történelemből	Szabadk.-rajzk.*	Méret. rajzból	Szépírásból	Énekből	Testgy.-ból.†)	Dolg. külal.-ban	Összesen
2	—	3	—	3	3	3	—	—	—	22
8	—	8	—	4	2	16	—	1	4	62
12	—	4	—	13	10	16	11	31	12	150
10	—	12	—	15	20	—	24	3	19	133
3	—	8	—	—	—	—	—	—	—	48
6	—	2	—	2	—	1	—	1	1	25
9	—	3	—	3	3	8	4	7	5	64
11	—	10	—	7	8	13	19	17	12	130
2	—	5	—	16	10	6	5	3	10	103
—	—	8	—	—	7	—	—	—	—	42
4	—	2	5	4	4	5	4	—	1	40
8	—	5	6	3	3	2	3	3	5	60
12	—	7	4	11	4	12	16	15	13	122
6	—	13	12	11	13	11	7	10	10	161
—	—	3	3	—	6	—	—	—	1	34
—	2	3	1	—	2	—	1	—	1	17
—	1	1	2	—	—	—	3	2	1	17
—	3	1	3	3	1	—	2	4	4	30
—	—	1	—	3	3	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	2	10	6	9	9	9	5	1	3	104
25	1	17	8	10	8	26	10	13	15	203
35	3	22	7	34	23	41	48	67	41	432
18	—	31	12	45	46	17	36	16	39	416
3	—	19	3	—	13	—	—	—	1	124

és kettő a torna alól fel volt mentve.

VII.

Jótekonyság.

Legkedvesebb kötelességünk a köszönet és hála szavaival adózni mindazoknak, kik iskolánk iránt érdeklődvén, nemes céljainak elérésére önként hoztak áldozatot. Sokan vagyunk munkásai annak a tervbe vett hatalmas és mindenek fölött erős épületnek, a melynek neve: magyar nemzeti közműveltség, de nem elegendő. Ha azok, a kik benne laknak a nagy épület már kész helyiségeiben, a tovább építéshez segítő kezet nem nyújtanak: elvesz a mi munkánk, valamint elenyészik a meleg tengeráramlás a hideg oczeánban és nincs heve a jéghegyek megostromlására. Méltó tehát a mi örömünk, a mikor segítőkről emlékezhetünk meg.

A községhez intézzük az első köszönő szót; ő tartja fenn az iskolát s részesíti szülőtteit az ingyen tanítás jótéteményében; ezen kívül ingyen könyveket és szereket ad a szegény tanulóknak. Évenként bizonyos összeget — az idén 20 koronát — bocsát a tanító-testület rendelkezésére, hogy az „erkölcsben és tudományban való előhaladást“ könyvjutalommal is elősegíthesse. Más oldalról azonban kötelességünk fölemlíteni, hogy azok az ingyen könyvek és szerek 11 esztendei folytonos használat után majdnem a fölismerhetetlenségig elváltoztak s csak egy-két tankönyvváltóztatásnak köszönhető,

hogy kevesebb veszedelemnek van kitéve a szegény tanulók egészsége — erről az oldalról.

Legyen szabad ez alkalomból is iskolánkat a községnek — ha lehetséges — még szeretőbb gondjaiba ajánlnunk ; megérdemli, mert iskola, s mert törekszik megérdemelni.

Az „Ó- és Törökkanizsai Takarékpénztár“ minden esztendőben küld 40 koronát az iskolának ; rendszerint — az idén csak felerészben, másik fele jutalmazásra ment — főképen szegénysorsu, legalább elégséges osztályzatu tanulók kapják segítség czimen.

Iskolánk egyetlen alapítványának (alapítók : Dr. Roxer Gyula és neje, szül. Korossi Janka) évi kamatját : 1 drb 10 koronás aranyat a szorgalom és magaviselet tekintetében legjobb tanuló érdemli.

Hacker Antal 2 drb 10 koronás aranyat adott 2 szorgalmas, szegénysorsu tanuló számára.

Dr. Kozics Elemér ügyvéd, 1 drb 10 koronás aranyat ajándékozott ez évben is egy szegény, jó előmenetelű tanuló megjutalmazására.

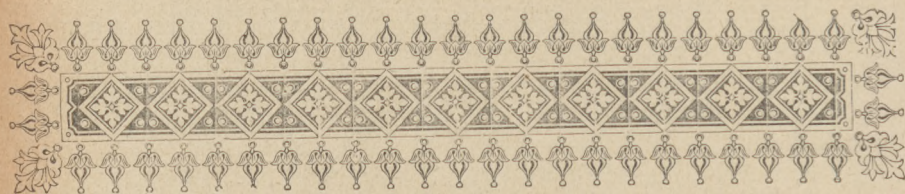
Grűner József könyveket adományozott (Kölcsey : Parainésis, 10 példány) az arra érdemes tanulók között való kiosztás céljából.

Többektől — a májusi isk. multság alkalmából 18 korona gyűlt egybe főképen a rajzban kiválók jutalmazására.

Bórcsök János és egyes tanulók pénz- és éremgyűjteményünket gyarapították.

Köszönet illet mindenkit, a ki akár közvetlenül, akár közvetve az iskolának, vagy a tanulóknak, vagy a tanároknak javát munkálta.

Jól esett elmondanunk a mi köszönetünket és örömünket, de még jobban esik tudnunk, hogy mindezen elismerő szavaknál sokkal többet ér a jócselekedet öntudata.

VIII.

J u t a l m a z á s.

Az előbbi rovatban felsorolt adományokat, részint mint pénzjutalmat, részint mint könyvjutalmat, részint mint segítséget a következő módon osztottuk ki az arra érdemesnek vélt tanulók között:

I.

Nemes István IV. o. tanulónak, mint az iskola elsőjének: 1 drb. 10 koronás arany a Dr. Roxer és neje alapítványából.

Fried Aladár III. o. tanulónak 1 drb. 10 koronás arany Hacker Antal ajándékából.

Nagy István II. o. tanulónak 1 drb. 10 koronás arany Dr. Kozics Elemér ajándékából.

Almási Károly I. o. tanulónak 1 drb. 10 koronás arany Hacker Antal ajándékából.

Kohn Mór II. o. tanulónak 10-, Orbán György I. o. tanulónak 5 korona a Takarékpénztár ajándékából.

Szabó Sándor és Reisz Mihály III. o. tanulóknak, mint jó rajzolóknak 5—5 korona az egyesektől begyűlt összegből.

Összesen: 65 korona.

II.

Torday Kálmán I. osztályú tanulónak: „A szív“ című könyv.

Keck Ödön I. osztályú tanulónak: „A legszebb regefüzér“ című könyv.

Bata Péter II. osztályú tanulónak: „Elbeszélések a magy. nemz. történetéből“ című könyv.

Heiduska Márton II. osztályú tanulónak: „Mesék a görög és római őskorból“ című könyv.

Orosz János II. osztályú tanulónak: „Történetek az iskolából“ című könyv.

Fehér László III. osztályú tanulónak: „Költők lugasa“ című könyv.

Reisz Mihály III. osztályú tanulónak: „Művelődés történet“ című könyv.

Szabó Sándor III. osztályú tanulónak: „Hun mondák, Magyar mondák“ című könyv.

Nemes István IV. oszt. tanulónak: „A kis dekameron“ című könyv.

Blauhorn József IV. osztályú tanulónak: „A boldogulás útja, Parainesis“ című könyvek.

Ádám Imre IV. osztályú tanulónak: „II. Rákóczy Ferencz“ című könyv.

Összesen 33 korona.

Érdem szerint való sorban következnek: Szabó Jenő, Kafga Gyula, Hesser Miklós. Deutsch Endre I. osztályú tanulók, Teleki József II. osztályú tanuló, Bakay Albert, Deutsch Jenő, Muhi István és Adám László III. osztályú tanulók, akik a „Parainesis“ című könyv 1—1 példányát kapták.

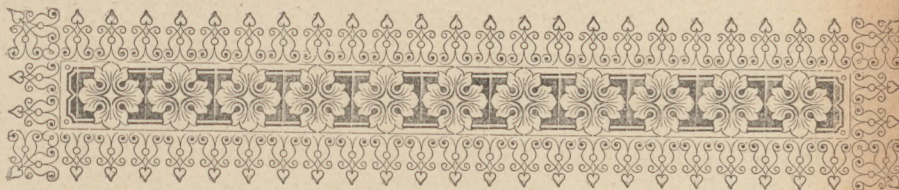
III.

Gujás Szilveszter, Reisinger Sándor, Ruhvald Imre I. és Teleki József II. osztályú tanulók 5—5 korona sigitségben részesültek.

Összesen: 20 korona.

Szorgalmas és kitartó munkának mulhatatlanul meg kell teremnie a maga gyümölcsét nemcsak az iskolában, hanem ennek falain kívül is; boldog, aki odáig jut, hogy értheti és érezheti: a munka gyönyörűség; azt pedig már mindenki tapasztalta, hogy csak munka után édes a pihenés.

IX.

Értesítés az 1904-1905. tanév megkezdéséről.

Az 1904-1905-ik, vagyis a jövő iskolai évben a beiratások szeptember hó 1-én kezdődnek, polg. iskolánk igazgatói irodájában és tartanak szept. 6-ig bezárólag, naponként délelőtti 8 – 11 óráig. Későbbben jelentkezők indokolt késedelmzésök igazolása esetén egész szeptember hó végéig vétetnek fel. A szeptemberen túl jelentkezők felvételéhez — csak folyamodással nyerhető — kir. tanfelügyelői engedély szükséges. Bármely osztályba lépőknél az esetlegesen szükséges felvételi vizsgálat a jelentkezés napján fog megtartatni.

Az esetleges magán — egyéb felvételi és javító-vizsgálatok szept. hó 6-án lesznek megtartva és szept. 7-én az ünnepélyes „Veni Sancte“, az iskolai rendtartási és fegyelmi szabályoknak felolvasása s kellő értelmezése, továbbá egyéb tudnivalóknak kihirdetése után megkezdjük a rendes tanításokat.

A tanulók és a felvételi feltételek :

1. Az intézet tanulói lehetnek rendes és magántanulók.
2. A rendes tanulók és azon magántanulók felvétele, kik a tanév végén óhajtanak magánvizsgát tenni, fentjelzett napon történik. A felvételre kitűzött utolsó nap után október elejéig, csak igazolandó alapos oknál fogva veszi fel a tanuló-

kat az igazgató, azontúl rendkívüli esetben megy. kir. tanf. engedélylyel vétetnek fel. A későbbi iratkozások tehát csak tanfelügyelői engedélylyel történhetnek, ha az illetők az időközben elhaladott tanulmányok ismeretét szóbeli vizsgán igazolják.

3. A polg. isk. első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet fel:

a) a ki életének legalább 9 évét betöltötte;

b) kinek az elemi (nép) isk. negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit az e végre elrendelt felvételi vizsgálat után igazolja.

4. a polg. iskolába lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelvet is tudni annyira, hogy a törvény által ezen iskolában elrendelt magyar nyelvi oktatásban fennakadás nélkül részt vehessen.

5. A polg. iskola bármily osztályába bevehető minden oly tanuló, a ki koránál fogva az általa kijelölt oszt.-ba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészültségről vizsgálat után bizonysgot tesz.

6. A középiskolából a polg. iskolába átlépni kívánó tanuló felvétetik:

a) első rendű bizonyítványa alapján;

b) másodrendű bizonyítványa alapján, ha az illető tanuló gymnáziumban latin vagy görög nyelvből, reálskolában francia nyelvből kapott elégtelen osztályzatot, de a többi tantárgyakból legalább elégséges érdemjegye van.

A mennyiben azonban a középiskolák és a polg. iskola tantervei között lényeges eltérések vannak, melyek az átlépés alkalmából figyelmen kívül nem hagyhatók, azért a középiskolából polg. iskolába átlépő tanuló, a polg. iskola megelőző osztályaiban előforduló azon tananyagból, melyet a középiskolában nem tanult és a mely a polg. isk. későbbi osztályaiban nem fog pótoltatni, felvételi vizsgálatra köteleztetik. Ha a ta-

nuló ezen felv. vizsgálatnak azonnal való letehetésére nincs elkészülve, akkor neki előkészülés céljából az évi osztályvizsgálat idejéig terjedő határidő engedélyeztetik; osztályvizsgálatra azonban ily tanuló csak a felv. vizsgálat előzetes sikeres letétele után bocsáttatik.

7. Oly tanuló, ki a középiskolában a 6) alatt b) pontban említett tárgyakat leszámítva, egy vagy legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, szintén felvehető a polg. isk. megfelelő magasabb osztályába, ha a 6) pont negyedik bekezdésében említett tantervi különbözetből teendő vizsgálaton kívül azon tantárgyakból, melyekből elégtelen osztályzata van, a polg. iskolában a felvételt megelőzőleg sikeres felv. vizsgát tesz. — Ezen esetben azonban a felvételi vizsgálatra bocsátáshoz a kir. tanfelügyelő engedélye szükséges.

8. Oly tanuló, ki a középisk. valamely osztályát eredménytelenül ismételte s ennél fogva tanulmányait a középisk.-ban nem folytathatja, polg. isk.-ban az ismételt osztálynak megfelelő, sőt a mennyiben osztályzat tekintetében a 6. alatti b) pontban támasztott feltételeknek megfelel, a következő felső oszt.-ba is felvehető.

9. A felvételnél megkivántatik a növendékek szülőjének gyámjának v. ezek helyettesének jelenléte. Azon szülők, v. gyámok, a kik nem az intézet székhelyén laknak, kötelesek olyan alkalmas s helyben lakó helyettest bejelenteni, a kire a házi felügyeletet illető kötelezettségeiket átruházták s a ki az intézet közléseit az ő nevükben elfogadja és foganatosítja. — Az e tekintetben beálló változást a szülők v. gyámok kötelesek az igazgatóval tudatni, mint viszont az igazgató is köteles az illető szülőket vagy gyámokat figyelmeztetni arra, ha változást v. intézkedést lát szükségesnek.

10. A felvételt az igazgató teljesíti s vidéki tanulók után évenként beíraskor 20 korona tandíjat vesz. — A felvétellel

jelentkezőknek magukkal kell hozniok: keresztlevelet, illetve születési bizonyítványt; továbbá oltási, illetve újraoltási s a megelőző évben végzett tanulmányokról hiteles isk. bizonyítványt. Tartozik még minden növendék az arra illetékes orvos által díjmentesen kiállított bélyegmentes bizonyítvánnyal igazolni, hogy szemei trachomamentesek.

11. A felvett tanuló beiratkozása által aláveti magát az intézet rendszabályainak úgy, hogy ezek alól őt a szülők s ezek helyettesei sem menthetik fel.

12. Szegénységüket igazolni tudó helybeli tanulók a készlet erejéig tankönyvekkel és taneszközökkel fognak elláttatni az iskolafentartó által.

Vidéki szülők gyermekeik elhelyezése iránt teljes bizalommal fordulhatnak az igazgatósághoz.

Magántanulókra vonatkozólag:

A nagymélt. vall.- és közokt. m. kir. Miniszterium által 1895. évi 5009. sz. a. kiadott szabályrendeletnek idevonatkozó §§-ai alapján magánvizsgálatok évenként négyszer tartatnak; u. m. év elején, Karácsonykor, Husvétkor, meg tanév végén. — Az év elején iratkozó magántanuló a tanév végén minden külön kérelmezés nélkül tehet magánvizsgát. A tanév folyamán magánvizsgálatra jelentkező köteles vizsgaengedélyt kérő folyamodványát kellően felbélyegezve (szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentes) és keresztlevéllel, továbbá eddigi összes tanulmányairól szóló és a tanulmányok elvégzése, vagy megszakítása óta lefolyt idő alatti foglalkozását, erkölcsi tekintetben való kifogástalanságát igazoló hiteles bizonyítványokkal elszerelten — ha szülői gondozás alatt áll ez utóbbi, szük-

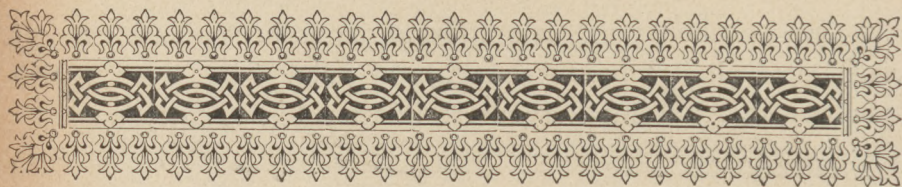

ségtelen -- azon polg. isk. igazgatójánál benyújtani, a hol vizsgálatot óhajt tenni. Az ókanizsai polg. iskolában teendő magánvizsgálat iránti kérvények Bácsm. kir. Tanfelügyelőségéhez czimzendők.

A vizsgálat írás- és szóbeli. Előbbi kiterjedt a nyelvi, számtani és művészeti tárgyra, utóbbi az illető osztály v. osztályok minden tárgyára, kivéve az ének és testgyakorlatot.

A magánvizsgálat díja egy oszt. tárgyaiból 50 korona, két oszt. tárgyaiból összevontan 80 korona. Tandijat sem helybeli sem vidéki tanulók nem fizetnek. Olyan magántanuló, ki a kitűzött vizsganapra nem jelentkezik, elveszti magánvizsg. engedélyét s csak újabb folyamodás útján eszközölhet ki ilyent.

X.

Igazgatói jelentés.

Alábbiakban van szerencsém polg. iskolánk elmúlt évéről részletes jelentésemet tisztelettel bemutatni.

1. **Beírások és a tanulók létszáma.** A beírások 1903. évi szept. hó 1-én kezdődtek polg. iskolánk igazgatói irodájában s tartottak szept. hó 5-ig bezárólag, naponként délelőtti 8 órától 11 óráig. Későbbben Jelentkezők indokolt késedelmezések alapján okt. hó 1-ig vétettek fel. A beírás idejének kellő meghirdetése után a beírásra kijelölt öt napon belül felvétellel jelentkezett 92 rendes- és 4 magántanuló; ezentul szept. végéig még 8 rendes tanuló, kik késedelmezésüket elfogadható okokkal igazolták. Évközben kir. tanfelügyelői engedélylyel még 2 rendes és 7 magántanuló iratkozott s így a tanulók létszáma 102 rendesre és 11 magántanulóra emelkedett, a következő megosztással:

I. osztályos volt:	38 rendes,	2 magántanuló.	
II.	28	—	”
III.	30	5	”
IV.	6	3	”
Összesen:	102 rendes,	10 magántanuló.	

Ezekon kívül volt még 1 magántanuló, ki az V. és VI. oszt. tárgyaiból tett összevont vizsgát; a fenti 10 magántanulóval együtt tehát 11.

A beirt tanulókból évközben kimaradt 3 rendes és vizsgára nem jelentkezett 2 magántanuló.

A beírásra szánt napok délutánjain tartattak meg a felvételi vizsgálatok; a javító vizsgálatok pedig szept. 6-án. Szept. 7-én az ünnepélyes „Veni Sancte“ után felolvastuk az iskolai rendtartási és fegyelmi szabályokat, a növendékeket azoknak szigorú betartására buzdítottuk s nyomtatványban mindegyiknek 1—1 példányt kiosztottunk.

Ezek után minden osztály a számára kijelölt tanterembe vonult, hol osztályfőnöke az órarendet leíratta s az egyéb szükséges utasításokat megadta.

A tulajdonképeni tanítás tehát szept. 1-én vette kezdetét és tartott az előirt szünetek betartásával 1904. évi jun. hó 20-áig bezárólag.

Helybeli tanulók semmiféle díjat nem fizetnek, vidékiek azonban osztályonként 20 korona tandíjat; e czímen 16 tanuló után 320 korona folyt be a községközi pénztárba.

2. A tanulók erkölcsi magaviselete és tanulásbeli előhaladása. A tanulók erkölcsi magaviselete és tanulásbeli előhaladása az elmúlt iskolai évben kielégítő volt, mert a tanító-testület minden tagja egyenként és együttesen állandóan az erkölcsi magaviselet fejlesztésére és a tanulásbeli előhaladás fokozódására törekedett.

De még eredményesebb lett volna munkánk, ha az összes tanulók szülői ezen törekvésünkben szeretettel és kitartással támogattak volna.

A tanulásbeli előhaladás és erkölcsi magaviselet az érdemfokozati táblás kimutatásban részletesen látható.

3 **Egészségügyi** szempontból a lefolyt tanév szerencsésnek mondható, mert a jó Isten megoltalmazta községünket, tehát tanulóinkat is minden bajtól. Hosszabb idei gyógyulást igénylő betegségi eset csak egy fordult elő a növendékek között.

A tanári testületben nem fordult elő súlyosabb betegségi eset. Ha azonban mégis mulasztania kellett egyik-másik kar-társnak, kellő helyettesítéséről mindig gondoskodva volt.

4. **Vallásügy.** Iskolánk különböző hitfelekezethez tartozó tanulói a rendes hittani órákon kívül minden ünnep napjukon részt vettek saját felekezetük isteni tiszteletén és egyéb vallásos gyakorlatain. Elmaradásnak csak elfogadható okkal támogatott kimentés esetén volt helye.

5. **Felügyelet.** Iskolánk fölött a főfelügyeletet a nmélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Bács-bodrogh vármegye kir. Tantfelügyelősége által gyakorolja.

A kir. tantfelügyelőség egyik tagja, dr. Dudás Gyula, kir. segéd-tantfelügyelő úr f. évi június hó 9-én iskolánkat meglátogatta. Látogatása alkalmából minden osztályt megtekintett és a növendékek feleleteit meghallgatta. Szerzett tapasztalatait jegyzőkönyvbe foglaltatta és a tanári testületnek teljes megegyezését fejezte ki. A jegyzőkönyv felterjesztett a kir. tantfelügyelőséghez. E kiváló szakférfiú látogatása a tanító-testületnek legnagyobb öröme szolgált.

A helyi felügyeletet közs. Iskolaszékünk gyakorolta és a szükséghez képest iskolánk érdekeit mindenkor szolgált.

6. **Tanító-testület.** A tanító-testület a lefolyt isk. évben tagot számlált, kik között — az igazgatót is beleértve — volt rendes tanító és 4 hitoktató. Megjegyzem, hogy Szappanos éla rajztanár, az ev. ref. vall. tanulókat hittanra is tanította és ezért 4 a hitoktatók száma.

Az 5 rendes közül egyet, Laczkó Jánost, betegsége miatt a többiek egész éven át helyettesítették. Nevezett év vége felé nyugdíjaztatott s az így megürült **menyiségtan- természet-tudományi** állásra a pályázatot az iskolaszék már meg is hirdette.

A testület munkálkodásával állandóan a növendékek erkölcsi, szellemi és testi gyarapodását czélozta, mely törekvésének sikere érdekében minden rendelkezésére álló eszközt és módot megragadott. A tanulók erk. magaviseletét a lehetőséghez képest az intézeten kívül is állandóan figyelte s minden irányu tapasztalatait a rendes havi értekezleteken szóba hozta. Ez évben — a rendes értekezleteken kívül — négy intő értekezletet tartott, melyeken minden osztálynak minden tanuló-ját magaviselet és tanulásbeli előhaladás tekintetében bírálata alá vett. Észrevételeit szükség esetén a szülőkkel írásosan közölte s a hol e tekintetben meghallgatással találkozott, ott javítást célzó tötekvései nem maradtak siker nélkül.

Egy magas miniszteri rendelet alapján az eddigi szokástól eltérően félévkor (január végén) adott ki értesítőt s év végén bizonyítványt.

Iskolai ünnepélyek. A komoly munka megkedveltetése és rendes elvégzése mellett a hazafias érzés ápolása, erősítése képezte egyik legfőbb törekvésünket, mely okból évközben több iskolai hazafias ünnepet rendeztünk. A naptárt követve első hazafias ünnepünket 1901. évi okt. 6-án szabadsághőseink emlékére, — a másodikat 1901. nov. 19-én dicsőült Erzsébet kir. Ő cs. és kir. Fensége emlékezetére tartottuk; a harmadikat 1902. márcz. 15-én a szabadsajtó évforduló napján, a negyediket 1902. ápril. hó 11-én a 48-iki törvények szentesítésének 55-ik évfordulója és az ötödiket 1902. jun. 8-ára eső koronázási évforduló alkalmából.

Mindezen ünnepélyeken a tantestület tagjai felváltva intéztek lelkesítő beszédet a tanulókhöz, a nemzeti érzésnek és a hazához való ragaszkodásnak ébresztése, növelése és erősítése czéljából.

9. Nyilvános vizsgálatok. Évzáró vizsgálataink, melyeknek tartama alatt a tanulók ügyességéről tanuskodó rajzkiallítás a megjelent érdeklődők részére nyitva állott, a következő idő- és sorrendben tartattak meg:

A róm. kath. vall. tanulók I. és II. osztályának hittani vizsgálata június 15-én volt 11 órától; kiküldött isksz. tagok: Márton Mátyás, és Szilágyi Antal;

a III. és IV. osztályé pedig június hó 17-én 11 órától; kiküldött isksz. tagok: Márton Mátyás, Laczkovics Károly és Huszágh István.

A gör. kel. vall. tanulók hittani vizsgálata június hó 16-án d. e. 11 órakor volt; kiküldött isksz. tagok: Popovits György, Huszágh István.

Az ev. ref. vall. tanulók hittani vizsgája június 17-én volt; kiküldött isksz. tagok: Dégay Kálmán, Gregorovits Velimir.

Az izr. vall. tanulók hittani vizsgálata június hó 17-én d. e. 11 órakor volt; isksz. kiküldöttek: Herczeg Ede, Weiszberger Ignácz.

Június 20-án d. e. 8 órától kezdetten volt az I. oszt. vizsgája;

Június 21-én d. e. 8 órától kezdetten volt a II. oszt. vizsgája;

Június 22-én d. e. 8 órától kezdetten volt a III. oszt. vizsgája;

Június 23-án d. e. 8 órától kezdetten volt a IV. oszt. vizsgája;

Junius 23-án d. u. 5 órakor mind a négy osztály torna-vizsgálata volt.

Az összes vizsgálatok a polg. fiúiskola épületében tartattak, mely idő alatt megtekinthető volt a Szappanos Béla rajztanár által rendezett rajzkiállítás.

Az I. oszt. vizsgálatához az iskolaszék részéről kiküldettek Csuka Sándor, Tripolszky József és Vinczer Ferencz, iskolaszéki tagok ;

a II. oszt. vizsgájához: dr. Király Sándor, Losonczi János, és Gregorovits Velimir ;

a III. oszt. vizsgájához: Laczkovics Károly, Szilágyi Antal, és Nagy János ;

a IV. oszt. vizsgájához: Márton Mátyás, dr. Rosenberg Ede, Huszágh István, isksz. tagok.

A tornavizsgálathoz kiküldettek: Weiszberger Ignátz és Popovits György.

Junius 24-én reggel 8 órakor az ünnepélyes „Te Deum“ után kiosztattak a jutalmak és bizonyítványok ; ugyancsak junius 24-én reggel 8 órakor kezdődtek a magánvizsgálatok, melyekre az isksz. részéről: Csuka Sándor, Laczkovics Károly és Huszágh István küldettek ki.

Jelentésem befejezése előtt intézetünk fejlődése, jó hírnevének erősödése érdekében újból kérem az összes tényezőket, kik a tanügyet szívéből viselve, annak előbbre vitelét szükségesnek, áldásosnak tartják, hogy nyujtsanak a tanítótestületnek nehéz munkájában kezet, mert egyesült erővel könnyebb célt érni.

Köszönöm eddigi szíves jóakarátokat és kérem azt a jövőre is!

Köszönöm a közs. Iskolaszéknek és közs. Képviselő-testületnek, hogy iskolánk fentartásáról, taneszközökkel való el-

látásáról gondoskodott. Tudjuk nagyon jól, hogy elég sokba kerül a polg. isk. fenntartása, de nem hasztalanul. Ez oly tőke, mely apródonként gyűjtve, a kamatos kamatot meghozza. Igaz, hogy nem pénzben, hanem derék, becsületes, dolgozni tudó és akaró ifju nemzedékben.

Ti pedig kedves kartársaim fogadjátok hálás köszönetemet az oly véghetetlenül sokszor tapasztalt jóságtokért, melylyel irányomban voltatok. Nehéz és becsületes munkásságotokért találjátok meg örömtöket velem együtt a megmaradt és szárnyra bocsátott tanulók további jó viseletében és előhaladásában.

Tőlünk végleg távozó Laczkó János kollegánktól pedig szívélyes búcsút veszünk, kívánva, hogy nyugalját egészségben, meglegedettségben sokáig élvezhesse.

A jó Isten áldása legyen munkánkon, és kísérjen mindnyájunkat továbbra is.

Dégay Kálmán,
igazgató.

T a r t a l o m.

I. Iskolai felügyelet	3 old.
II. Tanító-testület	5 „
III. Érdemjegyek és egyébbt rövidítések magyarázata	8 „
IV. Kimutatások :	
A) az I. osztály tananyagáról	10 „
B) a II. „ „	14 „
C) a III. „ „	17 „
D) a IV. „ „	21 „
E) az I. osztály tanulásbeli előhaladásáról	26 „
F) a II. „ „	28 „
G) a III. „ „	30 „
H) a IV. „ „	32 „
I) a magántanulókról „	34 „
V. Az 1904 905-ik évben használandó tankönyvek jegyzéke	36 „
VI. Összefoglaló statisztika :	
a) a felvételre vonatkozólag	38 „
b) a rendes tanulók magaviseletét, szorgalmát és előhaladását tekintve	39 „
c) előhaladásra vonatkozólag tárgyanként	40 „
VII. Jótékonyság:	42 „
VIII. Jutalmazás	44 „
IX. Értesítés az 1904 905. tanév megkezdéséről	47 „
X. Igazgatói jelentés	52 „

